

Głazewo_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Międzychód	
Miejscowość	Głazewo	PMI_GŁ

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	21.10.2013	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	1 godzina	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 58,1 MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_GŁ_02	K	47 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„To dzisiejszego dnia funkcjonuje Głazewo i Glassberg czyli szklana góra, to tam kiedyś były PGR-y to był kiedyś majątek w prywatnych rękach i po wojnie jak były te czasy komunistyczne to utworzono tutaj Państwowe Gospodarstwo i zawsze na tą część mówili Glassberg i do dzisiaj jak się gdzieś idzie to mówią no tam na Glassberg to jest ta sama wioska.”
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„My tu mamy działki są dzisiaj już tak nie funkcjonuje ale kiedyś mówili Gumna na to, że się szło na Gumna. Huby to się mówi, że ktoś mieszka na Hubach na wybudowaniu, nie we wiosce w centrum tylko Huby, tak samo jak tu pani pojedzie do Gorzynia ale to znowu nie należy do Głazewa bo to administracyjnie należy do Skrzydlewa to Majewo mówili nie wiem dlaczego, tu są bardzo takie tereny pomieszane, właśnie tutaj rodzice byli w niedziele na cmentarzu w Silnej i pytali się gdzie granica szła bo przed I wojną to był zabór i później jak ustalano granice tu kawałek parę kilometrów była granica Niemiecka, także tu mieszkańcy to są bardzo mieszań i korzenie mają takie i Niemieckie i Polskie.”
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych		„Nigdy nie słyszałam.”
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejkę)/św. Katarzyny (Katarzynki)	<p>„Andrzejkę robiono, nie wiem czy co roku ale zdarzało się w wiosce, te wróżby to te najbardziej popularne, łało się ten wosk przez ten klucz, te buty, który pierwszy doszedł, z której strony szczekał pies z tamtą przyjdzie chłopak. Przeważnie z Koła Gospodyń organizowały panie.”</p> <p>Respondentka przytacza tradycje wróżb na Andrzejkę. Jedną z nich było lanie wosku przez dziurkę od klucza do zimnej wody a następnie odczytywanie znaczenia rzucanego cienia przez powstały wosk. Kolejną wróżbą było ustawianie butów, który but pierwszy dotknie ściany czy wyjdzie za próg ta panna pierwsza wyjdzie za mąż.</p>
2.	św. Marcina/11 listopada	<p>„Nie co roku ale się pieczę, ja piekę z masą orzechową, zmielone włoskie orzechy, olejek migdałowy i z cukrem i w środku nadziewane ale to też nie co roku”</p> <p>Respondenci nigdy nie piekli tradycyjnych rogali Marcinkowskich.</p>
3.	Adwent	<p>„To jak mama mi mówiła, że oni w szkole pletli wieńce i później chodzili bo tu mieszkali też protestanci i zanosili im te wieńce i za to dostawali pierniki ale to były te prawdziwe pierniki musiały poleżeć żeby się zrobiły miękkie. Był zakaz zabaw hucznych”.</p>
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	<p>„Mikołaj tak w szkole trochę u nas był Gwiazdor w domu, na Mikołaja to w szkole ale to takie drobne rzeczy”</p> <p>Respondentka przytacza tradycję czyszczenia butów i wystawiania ich w widoczne miejsca, w które to buty Św. Mikołaj miał przynosić małe upominki najczęściej były to słodycze. Mikołajki odbywają 6 grudnia.</p>
5.	Wigilia	<p>„Drzewko mamy prawdziwe kiedyś przez chwile było sztuczne ale uważam, że prawdziwe jest prawdziwe. To taka uroczysta kolacja nas teraz tutaj to jest trzech bo my tu z rodzicami, jest postne jedzenie chociaż teraz niby że wolno. Musi być te mą kluski, my mówimy mą kluski a to te makowe kluski, my robimy z bułką, mielony zaparzony mak, ewentualnie rodzynki, orzechy, bułka pokruszona do tego, później zalewa się</p>

		<p>mlekiem. My jemy akurat na ciepło, karp jest i jeszcze dodatkowo czy pstrąg czy szczupak, zupy u nas nie ma ja akurat mówię moja mama też mówiła że musi być jakaś tradycja czy te potrawy czy inne, na ogół choinkę ubieramy dzień wcześniej z wygody, dzielimy się opłatkiem, ja chodzę to wszystkim zwierzątkom daję opłatek, teraz są te kolorowe ale pamiętam jak byłem dzieciakiem to zawsze leciałam, kolacje jemy między 17-18, kiedyś sami robiliśmy ozdoby na choinkę w szkole na zajęciach technicznych takie z kolorowego papieru, mama mówi że oni to jabłka wieszali, orzechy. ”</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	<p>„Różnie albo się gdzieś jeździło na ogół w drugie święto a w pierwsze do domu zawsze ktoś przyjechał” Respondenci spędzają w gronie rodzinnym. Nie ma z tymi dniami żadnych tradycji.</p>
7.	Sylwester/Nowy Rok	<p>„Kiedyś wynosili bramy, jejku zawsze był z tym kłopot już teraz nie ale kiedyś tak” W wioskach był zwyczaj wystawiania bram następnie chowania je j. Była to forma psikusów.</p>
8.	Trzech Króli	<p>„Tutaj dzieci nie chodzą przebrane na Trzech Króli. Ja mam napisane na drzwiach poświęconą kredą do czasu jak się nie skończy okres Wielkanocy później to zmazuje, babcia i mama kładły pomieszczenia i ja też to robię, mam wianki z końca oktawy Bożego Ciała i bukiet mam z 15 sierpnia i potem to palę, ja to później robię węgielki drzewne kładę do metalowego wiaderka czy coś i chodzę po wszystkich pomieszczeniach ja na ogół robię to różnie nie raz robiłam to przed kolędą, tak po nowym roku” Respondentka przytacza tradycję pisania poświęconą kredą na drzwiach trzech liter C+M+B=bieżący rok, respondentka nie wie skąd taki zwyczaj, został on przekazany z pokolenia na pokolenie. Litery według respondentki oznaczają KACPER, MELCHIOR, BALTAZAR.</p>
9.	Kolędnicy	Nie ma zwyczaju.
10.	MB Gromnicznej	„Nie zapalam, myślę nie raz o tym ale nie zapalam, tylko do Kościółka.”
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	„Tłusty Czwartek to tak tradycyjnie tylko te pączki, na Podkoziołka jakieś imprezy organizują, kiedyś we wtorek organizowali i tylko do 24 trwały a teraz przekładają sobie na sobotę”.

12.	Topienie Marzanny	„To w przedszkolu jak jeszcze było to dzieci topiły ale dorośli nie. Dzieci szły nad staw były przebrane kolorowo, coś tam śpiewały”.
13.	Środa Popielcowa	„Kiedyś wieszali te woreczki z popiołem ale to w szkole było” Respondentka przytacza zwyczaj zawieszania na szpilce małych woreczków wypełnionych popiołem jako forma psikusów.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„To palmy te bażki nasze wierzby”. Respondentka robi wiązanek z bazi, która jest poświęcona na Mszy św. W domu respondentki nie ma tradycji związanej z palemką.
16.	Triduum Paschalne	Brak informacji.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Na ogół dzieci szły do święconki w sobotę, zawsze rodzice ładnie wystroili i nowe buty i nowe sukienki i szły a teraz idą i starsi i rozmaici, święcili przy figurze, teraz w kaplicy ale Ksiądz trochę marudzi, jak jest ładna pogoda to przy figurze. Rezurekcja jest w sobotę wieczorem, na śniadanie jemy święcone i dzielimy się wszystkim co jest w koszyczku, pisanek nie robimy, jak byliśmy dziećmi to pisakami, teraz to w cebuli się robi ale tak to nie. Wielkopolska to nie miała tak tej tradycji. Zajązdek był trzeba było gniazdko uwić na ogrodzie czy gdzieś najwięcej w bukszpanie to coś zajązdek przyniósł”.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	„To był śmingus dyngus teraz już mniej, kiedyś to nie wodą tylko kawalerowie lubili przyjść ale to nie z wodą tylko z perfumem a na ulicy też ale kiedyś delikatniej a teraz to z wiadrami”.
19.	Zielone Świątki	„To się tatarakiem przystrajało tam gdzie pójdzie procesja. Zmykaj raku z tataraku tam gdzie rośnie mięta bo Cię pościnają na Zielone święta taki wierszyk się mówiło, teraz już tego nie ma.”
20.	Boże Ciało	„Tutaj ołtarzy się nie robi jest tylko ta procesja okna się tak przystraja tam gdzie pójdzie Jezus, ja zawsze słyszałam, że tą gałązkę zabierali z ołtarza ale tutaj raczej tego nikt nie robił, zawsze tata mi opowiadał, że był taki zwyczaj że urywano przy Bożym Ciele te gałązki i wsadzano na lepsze plony czy po co

		nie wiem, my nigdy tego nie robiliśmy, na zakończenie oktawy Bożego Ciała robię takie wianki zioła, mięta, melisa, piołun i kwiatki te żółte i koci mięta to się chyba nazywa i tu musi być macierzanka, modraczki.”
21.	św. Jana	Nie ma tradycji.
22.	MB Zielnej	„To robie wianki z kłosów zbóż i też mięta”. Respondentka uczestniczy w Mszy św. podczas, której odbywa się poświęcenie bukietów.
23.	MB Siewnej	Nie ma tradycji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Respondenci uczestniczą w Mszy za dusze zmarłych, która odbywa się albo na cmentarzu albo w Kościele, przystrajają groby najczęściej kwiatami oraz zniczami.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe

1.	Narodziny i chrzest	„Nigdy nie było słyszałam tylko o tych kokardkach dzieciom przy wózku ale żeśmy tego nie robili, należę do osób wierzących i starałam się nie robić takich rzeczy, mówią nie raz tam...”
2.	Ślub i wesele	„Wesele kiedyś jak to rodzice to w domach były robione, oczepiny to takie zwykłe. Pól teramy kiedyś były robione w piątek a w sobotę ślub, teraz robią tydzień przed i się odpocznie trochę, trzaskaliśmy tylko butelki, zawsze się wynosiło słoiki, butelki”.
3.	Śmierć i pogrzeb	„Do figury się wynosiło to pożegnanie do figury, te różańce nie wiem jak w innych wioskach ale tu się kiedyś było właśnie po domach tu gdzie zmarły leżał i było w tym pokoju przygotowane było postawione krzesła i świece a teraz to jest w Kaplicy te dni dopóki nie jest pochowany, słyszałam jak leżał, że lustra były zasłonięte właśnie w Kamionnie u mojej babci to właśnie zasłaniała. Żałoba to zależy kto, już teraz kiedyś typowo rok, że się chodziło w czerni a teraz już mniej”.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.

Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	„Kiedyś to były polewki z tej maślanki, my kiedyś to jedliśmy chleb i kawę a na wieczór to już była polewka i okraszone ziemniaki, smażone i okraszone skwarkami, my z maślanki jak się masło zrobi i ta pozostałość zostanie zagotuje się wodę i zagęszcza się mąką taką w wodzie rozklepaną mąkę i to się zaciąga i później dolewa się tą maślankę, doprawić solą do smaku. My żurek na tej maślanke robiliśmy”.
III. Tradycje rękodzielnicze	
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej	
1.	<p data-bbox="261 1077 549 1323">Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)</p> <p data-bbox="549 1077 1402 2002">„Kaplica jest od 2005 taka z prawdziwego zdarzenia bo to było kiedyś przedszkole i później stwierdzili że nie ma dzieci i dzieci przenieśli do Łowynia i wyszła możliwość że na Kaplice, to jest Kaplica pod wezwaniem Bożego Ciała, kilka tygodni przed Gwiazdką było poświęcenie. Krzyż jest chociaż było nawet i więcej bo tu jak mi mama nie raz opowiada tu koło nas była figura i tu jak Pani pojedzie do Gorzynia jest rozwidlenie tu gdzie idzie taka polna droga do Skrzydlewa też była jakaś figura dużo Niemcy poniszczyli, jedna figurka jest tutaj nad stawem, ta właśnie w stronę na Glassberg teraz była któregoś września mnie akurat nie było, było poświęcenie, taka renowacja bo ona była z kamienia to jest Maryjna na takim postumencie betonowym bo to jak my chodziliśmy za dzieciaka na Majowe i teraz właśnie tą figurę co ja mówię na Glassberg też jest Maryjna tylko teraz z kamienia taka jest ślicznie teraz zrobili i odnowili i było mówię którąś niedziele września chyba 22 września, tu jak na Kamionne polną drogą zanim do wioski się wjedzie jest taki zakręt to jest Jezusa był taki zwyczaj jak ktoś umarł w rodzinie to był różaniec zanim się pochowało ciało to te dni, które był w domu to kto chciał to chodziło się na różaniec i później jak był wywożony to właśnie przy tej figurze Jezusa było pożegnanie”.</p>

2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	„Teraz jest odpust jako, że Kaplica jest p.w. Bożego Ciała ale nie w samo Boże Ciało tylko w te niedziele w oktawę jest takie nie wiem czy to odpust jest procesja teraz zrobił Ksiądz inną trasę właśnie na ten Glassberg tam poszliśmy w tą stronę bo ze względu na tą kaplicę ale robi na ogół tu w koło stawu”.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	„Dożynki to tylko gminne jak są wyznaczone ale tutaj nie pamiętam żeby były. Wieńce panie robią te Poniedziałkowe ale kiedyś to właśnie Koło Gospodyń plotło i to wtedy głównie do Kościoła”.
2.	Dni gminy/wsi	„Tu nigdy nie było takich rzeczy, to jest zbyt mała wioska”.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.